

RTÜK Başkanı Prof. Dr. Davut Dursun: "Yanlı Yayın Seçim İhlalidir."

RTÜK Başkanı Prof. Dr. Davut Dursun: "Yanlı Yayın Seçim İhlalidir."

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından düzenlenen, 6112 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun ve Seçim Dönemi Yayınları Bilgilendirme Panellerinin ikincisi Ankara'da gerçekleştirildi.

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, Üst Kurul Başkanı Prof. Dr. Davut Dursun, Üst Kurul Başkan V. Taha Yücel, Üst Kurul Üyeleri Dr. A. Vahap Darendeli, Prof.Dr. Hasan Tahsin Fendoğlu, N.Hülya Alp, Prof. Dr. Korkmaz Alemdar ve Dr. Hamit Ersoy'un yanı sıra TRT Genel Müdürü İbrahim Şahin, Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürü Murat Karakaya'nın da katıldığı panele yayıncı kuruluşlar tarafından yoğun ilgi gösterildi.

İç Anadolu, Karadeniz, Akdeniz, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde yayın yapan yerel radyo ve televizyon kuruluşları temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen panelde 6112 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun ile 12 Haziran'da yapılacak genel seçimler nedeniyle seçim yasakları, yayın hizmet ilkeleri, müeyyideler ve siyasi reklamlarla ilgili konular görüşüldü.

Panelin açılışında konuşan Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) Başkanı Prof. Dr. Davut Dursun tek taraflı haber yayını yapılmamasının önemine değinerek, "Tarafsız yayın yapılması arzulanıyor, o bakımdan gerçeklikle ilgili yayın yapılması isteniyor. Bu nedenle herhangi bir yayın kuruluşunun radyonun veya televizyonun sadece bir siyasi partinin sözcüsümüştü, mikrofonuymuş gibi hareket etmesi seçim ihlalidir" dedi.

12 Haziran'da Türkiye'nin genel seçim için sandığa gideceğini anımsatan Dursun, "YSK'nın belirlediği takvime göre 14 Mart'tan bu yana seçim dönemi yaşanıyor. Mart ayı hem bu açıdan hem de 6112 sayılı yeni yasanın yürürlüğe girmesi bakımından bizim için ayrı bir öneme sahip" diye konuştu.

Radyo ve televizyon kuruluşlarının Seçim döneminde yayınlarını YSK tarafından belirlenen yayın ilkelerine göre yapmaları gerektiğini vurgulayan Dursun, şunları kaydetti:

"Ayrıca bu dönemde yapılan seçime ilişkin siyasal yayınlardaki ihlallerin sonuçlandırılması yine YSK tarafından yapılıyor. Bu nedenle seçim dönemi yayınları ve yeni yasayla birlikte gelen önemli değişiklikleri konuşmak üzere yayıncılarla belli periyotlarla bir araya gelme konusunda kararlılığımız oldu. Geçtiğimiz günlerde, İstanbul'da yayıncılarla hem seçim dönemi yayınlarını hem de yeni yasanın getirdiği değişiklikleri genel çerçeve içinde konuştuk. Belli bir başarıya ulaştığımızı gördük. Bu toplantılarla biz bir bakıma bu konudaki yaklaşımımızı ortaya koyacağız. Diğer taraftan yayıncıların, sorularını, sorunlarını konuşma ve üzerinde tartışma imkânı bulacağız."

3984 Sayılı Yasanın yarattığı en büyük kargaşalardan birinin frekans tahsisi olduğunu belirten Dursun, "Yeni yasanın getirdiği takvime bağlı olarak frekansların tahsisi meselesinin, önümüzdeki 3-4 yıl içinde belli bir sonuca ulaşacağını tahmin ediyoruz. Çünkü, bu yasanın yenilenmesinin en önemli saiklerinden biri frekans meselesi idi" dedi.

Prof. Dr. Dursun, 6112 Sayılı Yasa ile yeni bir miladın, yeni bir dönemin başladığını ifade ederek, "Yasanın hazırlık çalışmasında, taslağın hazırlanmasında takip ettiğimiz yöntem bugün övündüğümüz bir yöntemdir. Zira sektörün bütün temsilcilerinin, bütün tarafların bir bakıma kanaatlerini aldık. Onlarla belli sorunları tartıştık, her aşamada kanaatlerini ciddiye aldık. Sorunsuz bir yasa çıkmasına imkân tanıdık diye düşünüyoruz. Katkıda bulunan değerli arkadaşlara buradan bir kez daha teşekkür

ediyorum" dedi.

Yasa ile müeyyide sisteminin tamamen değiştiğini, daha önceki yasada var olan kademeli müeyyide sisteminin terk edildiğini, yerine para cezası ağırlıklı yeni bir müeyyide sisteminin geçtiğini ifade eden Dursun, şunları kaydetti:

"Müeyyide sisteminin değişmesi, medya sektöründe önemli bir sonuç yaratacaktır. Bir diğer önemli yenilik de hiç kuşkusuz sayısal yayıncılığa geçme konusunda alt yapının oluşturulmasıdır. Bu da bizim açımızdan önemlidir.

Frekans tahsisi konusunun bir takvime bağlanmış olması son derece önemlidir. Yasanın çıktığı tarihten itibaren, bir yıl içinde frekans planlarının yapılması, ardından bir yıl içinde sayısal yayıncılıkla ilgili frekansların tahsis edilmesi, arkasından 2 yıl analog ve sayısal yayınların paralel olarak devam etmesi, daha sonra analog yayınların sonlandırılarak, tamamen Türkiye'de sayısal yayıncılığa geçilmesi önemli bir takvimdir. Bu yasa ile birlikte, Avrupa Birliği müktesebatına uyumlu hale getirilmiş olması önemlidir.

Mart ayından bu yana ilk sonuçlara baktığımızda şunu gördük, acele mi ediyorum diye soruyorum, ama şikâyetlerde belli alanlarda ciddi bir düşme olduğunu gözlemledim. Yeni yasa ile birlikte, yayıncı arkadaşlarımızın yayın ihlalleri konusunda daha hassasiyetle hareket ettiklerini var sayıyorum, o nedenle kendilerine teşekkür ediyorum. Reklamlara ilişkin düzenleme henüz yapılmadığı için bir karmaşa var. Şikâyetler bu yönde."

Seçim döneminde YSK tarafından alınan kararlar doğrultusunda yayın yapılması gerektiğini hatırlatan Dursun, "Özellikle YSK'nın 187 ve 204 numaralı kararları çok önemli. Bizim web sitemizde bunları sürekli yayınlıyoruz. Lütfen, belli ihlalleri yapmamak için bu kararları gözden ırak tutmamalım" dedi.

Siyasi partiler konusunda yapılan haberlerde fırsat eşitliğinin sağlanmasının önemine işaret eden Dursun, yayıncılara şu önerilerde bulundu:

"Seçim döneminde YSK'nın kararlarını dikkate alarak yayın yapmaya çalışalım. Mümkün olduğu kadar tarafsız ve fırsat eşitliği ilkesine dikkat ederek yayın yapma konusunda hassasiyet gösterelim diyorum."

Bilgilendirme Paneli'nde konuşan Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, bakanlık görevinin önemli bir bölümünün RTÜK Kanununun hazırlanması ile geçtiğini belirtti. Yeni çıkarılan 6112 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunun herkesin anlayabileceği bir şekilde yapıldığını belirten Arınç, gayri muayyen kavramlar yerine kolay anlaşılabilir ve net kavramlar koymaya çalıştıklarını, farklı kanunlarda da anlamı belirlenen kavramları yasaya koyduklarını belirtti. Yeni kanunun müeyyideye gerek kalmadan karşılıklı anlayış ve saygı çerçevesinde uygulanması gerektiğini kaydeden Arınç, özellikle sansür konusunda geçmişe oranla daha ileride bir özgürlük getirdiklerini ifade etti.

Yerel medyaya önem verdiklerinin altını çizen Arınç, görsel-işitsel medyanın Türkiye'nin kılcak damarları gibi olduğu benzetmesini yaptı.

Konuşmaların ardından RTÜK Başkanvekili Taha Yücel tarafından "6112 Sayılı Kanunun Sektöre Getirdikleri" başlıklı açılış konferansı gerçekleştirildi. Yeni yasanın getirdiği yeniliklere ve avantajlara değinen Taha Yücel, sektörel verilere ve elektronik medya için yeni teknolojilere ilişkin bilgiler verdi. Radyoların reklam gelirlerinde 2010 yılında 2009 yılına oranla %25 artış olduğuna dikkati çeken Yücel, ancak bu büyümenin aynı dönemdeki televizyon reklam gelirlerine kıyasla daha düşük olduğuna dikkat çekti. Taha Yücel konuşmasında reklam sektörünün bu hızla büyümeye devam etmesi halinde RTÜK'ün aldığı reklam payı oranının ileride %3'ten %1'e indirilmesinin değerlendirilebileceğini belirtti. Yerel yayıncıların kaliteli içerik üretmeleri halinde rekabet edebileceklerini ifade eden Taha Yücel, RTÜK'ün ifade ve haber alma özgürlüğünü ve çok sesliliği korumaya özen gösterdiğini vurguladı. Taha Yücel konuşmasına şöyle devam etti:

"İfade ve haber alma özgürlüğü, sınırları Kanundaki evrensel yayın ilkeleri ile çizilen bir özgürlüktür. İfade özgürlüğü, kişilere hakaret etme, kişilik haklarına saldırma, suçlu olduğu yargı

kararları ile kesinleşmemiş kişileri suçlu ilan etme ve şiddeti teşvik etme özgürlüğü değildir.”

İleride kurulacak verici tesis ve işletme şirketine yerel yayıncıların ortak olamamasının sebeplerine değinen Taha Yücel, Kanun gereği bu şirketin idari, mali ve müeyyide yükünün ulusal karasal yayıncılara yüklendiğinin altını çizdi. Taha Yücel şöyle konuştu: “Yerel yayıncıları kaldıramayacakları bu yükün altına sokamazdık. Ancak hiçbir yerel yayıncı bu şirketten hizmet alırken adalete ve hakkaniyete aykırı bir uygulamayla karşı karşıya kalmayacak. Kaldı ki binlerce ortağı olan bir şirketin kurulması ve çalışması da pratikte mümkün olamazdı. RTÜK Kanun gereği bu şirketin yapacağı faaliyetleri denetleyecek ve tarifelerini onaylayacak.”

Bilgilendirme paneli, başkanlığını RTÜK üyesi Abdulvahap Darendeli'nin yaptığı birinci oturum ve başkanlığını RTÜK üyesi Hülya Alp'in üstlendiği ikinci oturumla devam etti.

Panelin birinci oturumunda, Başkan Yardımcısı Arslan Narin "6112 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un Getirdiği Müeyyide Sistemi ve Uygulama Süreci", İzin ve Tahsisler Dairesi Başkanı Muhsin Kılıç, "6112 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un Teknik Düzenlemeleri", Radyo Televizyon Yayıncıları Meslek Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Yusuf Gürsoy da "6112 Sayılı Kanunla Radyo ve Televizyon Yayıncılığında Neler Değişiyor" başlıklı sunumlarını yaptılar.

İkinci oturumda İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanı Nurullah Öztürk "Seçim Döneminde Yayınlar ve Siyasi Reklamlar", Kon TV Genel Yayın Yönetmeni Nurettin Bay "6112 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un Yayıncılara Yüklediği Sorumluluklar" ile ilgili sunumlarını gerçekleştirdiler.

Soru-cevap bölümünden sonra panel hakkında genel değerlendirmede bulunan RTÜK Başkanı Prof. Dr. Davut Dursun teknolojik gelişmelerin bu kadar hızlı olduğu ve gündemin bu kadar yoğun olduğu bir ortamda sıfır sorunlu bir yayıncılık ortamının mümkün olmadığını altını çizdi. 5-6 yıllık bir çalışmanın ardından yürürlüğe giren yeni yasanın, sorunları çözmeye ve sektörün önünün açılmasında bir adım olduğunu belirten Dursun, ortak çalışma platformları oluşturularak daha yakın çalışma içinde olunursa sorunların daha kolay çözülebileceği mesajını verdi.

Bugün içinde bulunulan dönemde tek yanlı kararlarla çözüm üretmek yerine ortak denetim ve ortak düzenleme kavramlarının üzerinde durduklarını ifade eden RTÜK Başkanı, yasada kullandıkları yöntemi ikincil düzenlemelerde de kullandıklarını söyledi. Kablo ve uydu yayınları hakkında yönetmeliğin ardından yayın esas ve usulleri hakkında çıkarılacak yönetmeliğin herkesi ilgilendirdiğini ve bu konuda yayıncıların görüşlerini iletmelerini ve tecrübelerini paylaşmalarını beklediklerini kaydetti.

Zaman içinde yasanın bazı hükümlerinin beklenenden farklı sonuçlar vermesi durumunda kanun koyucunun bu durumu tekrar değerlendirebileceğinin altını çizen RTÜK Başkanı, bu nedenle acele etmemek gerektiğini söyledi. RTÜK'ün sektör temsilcisi STK'larla ayırım yapmaksızın birlikte çalışmaya açık olduğunu ifade eden Dursun, “iyi niyet ve saygıya dayalı ilişki içinde bizle çalışmak isteyen herkesle yakın temas içindeyiz” diye konuştu. Prof. Dr. Davut Dursun “biz sadece yayıncıların menfaatlerini maksimize etmek amacıyla olamayız. 70 milyon izleyici var. Talepleri uzlaştırmaya çalışıyoruz.” dedi.

YSK'nın yayın kuruluşlarını ülke genelinde yayın yapan kuruluşlar şeklinde tasnif ettiğini, ulusal ve uydudan yayın yapan kuruluşların YSK tarafından bu kategoride değerlendirildiğini bildiren Dursun, bu kuruluşlarla ilgili müeyyide kararlarını YSK'nın, yerel ve bölgesel yayın yapan kuruluşlarla ilgili müeyyide kararlarını ise il ve ilçe seçim kurullarının verdiğini açıkladı. Bu tasnifin tamamen YSK uygulamalarıyla ilgili olduğunu, YSK tarafından açıklanan “ülke çapında yayın yapan kuruluşların” hiçbir şekilde ulusal yayın lisanslı kuruluşlar olarak algılanmaması gerektiğinin altını çizdi. (17.05.2011, Ankara)

